

עין משפט
גר מצוה

מו:

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

מסורת הש"ס

קלף א מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה ה' ב
סנה לזון קנה טושיב י"ד
סנה לזון קנה טושיב י"ד
קלף ב מ"י פ"ח מהל'
סנה לזון קנה טושיב י"ד
קלף ג מ"י פ"ח מהל'
סנה לזון קנה טושיב י"ד
קלף ד מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה ה' ב
סנה לזון קנה טושיב י"ד
קלף ה מ"י פ"ח מהל'
מלמס נלכה ע'
קלף ו מ"י פ"ח מהל'
מלה ה' ג סנה
עשן נה טושיב י"ד ס'
סנה טושיב י"ד ס'
קלף ז מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה ה' ב
סנה לזון קנה טושיב י"ד
קלף ח מ"י פ"ח מהל'
אסורי ביאה ה' ב
סנה לזון קנה טושיב י"ד
קלף ט מ"י פ"ח מהל'
מלמס נלכה ע'

מטבילין אותו מיד. משמע שהמילה קודם טבילה וכלומר
אין גר עד שימול ויעבול ומימה דלמך בהעבר לזמן
דף ע"ה. מעוברת שנתגיירה בנה אין לרין טבילה ור"י דשאי
דלכתי לא חזי למילה: **במקום** שהיה שבוכלה. טבילה דנה
לא כהנא קרא נהדיא ופי' רב יהודה
נאון דנפקא לן בקמי' ממנעה דטעון
טבילה וכי' היא עלמה ור"ת מפנה
דנפקא לן מהא דדרשינן בע"ז
(דף ע"ה): אך בני נדה יתחטא מיס
שנדה טובלת בהם וכמה הם מ' סאה
ורבינו יצחק פירש דנפקא מהא דדרשינן
בפ' בנהא אשה (שנה דף ס"ד): מהיה
נדהמה מהא נדהמה עד שהנא
במיס (א): **שם** נר ועבד שובלים.
טבילה שמתמין משמע דעבד בעי
טבילה כשמשמחר ולא סגי ליה
בטבילה קמימא וקשה דהשולח (גיטין
דף ט"ז). אמרין הוכיח שטר אירוסין
לשפתחו ואמר לה לאי זו התקדשי
זו משמע דמקודשת אע"ג ללא
טבילה וי"ל דליידי כגון שטבלה
מקודם לשם שחרור שהטבילה של
שחרור קודמת לנט כדמשמע לקמן
דקמי' ומטבילה לשם שחרור
ומשחררה ומותר מידי:

לא רוב טובה ולא רוב פורענות ואין מרבין
עליו ואין מרדקדין עליו קיבל מלון אותו מיד
נשתהירו בו ציצין המעכבין את המילה החורים
ומלון אותו שניה נתרפא מטבילין אותו מיד
ושני ת"ח עומדים על גביו ומודיעין אותו
מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות
טבל ועלה הרי הוא כישראל לכל דבריו
אשה נשים מושיבות אותה במים עד צוארה
ושני ת"ח עומדים לה מבחוץ ומודיעין אותה
מקצת מצות קלות ומקצת מצות חמורות
אחד גר ואחד עבד משוחרר ובמקום שנדה
טובלת שם שם נר ועבד משוחרר מטבילין וכל
דבר שחוצץ בטבילה חוצץ בנר ובעבד
משוחרר ובנדה אמר מר גר שבא להתגיר
אומרים לו מה ראת שבאת להתגיר
ומודיעים אותו מקצת מצות קלות ומקצת
מצות חמורות מ"ט דאי פריש נפרוש ד"דא"ר
חלבו יקשים גרים לישראל כספחת דכתיב
ונלוה הגר עליהם ונספחו על בית יעקב:
ומודיעים אותו עון לקט שכחה ופאה ומעשר
עני: מ"ט א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן
י"ב נח נהרג על פחות משה פרוטה ולא
ניתן להשבון (ומודיעים אותו עון שכחה
ופאה): ואין מרבין עליו ואין מרדקדין עליו:
כי מתאמצת היא ללכת אתה ותחיל לרבר
אליה אמרה לה אסיר לן תחום שבת באשר
תלכי אלך אסיר לן יחוד באשר תליגי
אלין מפקדינן שש מוות וי"ג מצות עמך עמי
אסיר לן עבודת כוכבים ואלהיך אלהי י"א רבע
מיתות נמסור לב"ד באשר תמותי אמות
י"ב קברים נמסור לב"ד ושם אקבר מיד
ותרא כי מתאמצת היא וגו': קיבל מלון אותו
מיד: מ"ט שיהוי מצוה לא משהינן:
נשתהירו בו ציצין המעכבין המילה וכו':
כרתנן ואלו הן ציצין המעכבין המילה בשר
החופה את רוב העטרה ואינו אוכל בתרומה
וא"ר ירמיה בר אבא אמר רב יבשר החופה
רוב גובהה של עטרה: נתרפא מטבילין אותו
מיד: נתרפא אין לא נתרפא לא מאי טעמא
משום י"דמאי מרוו כבה: ושני ת"ח
עומדים על גביו: והא י"א א"ר חייא א"ר יוחנן
גר צריך שלשה הא א"ר יוחנן לתנא תני
שלשה: טבל ועלה הרי הוא כישראל לכל
דבריו: למאי הלכתא דראי הדר ביה ומקדש
בה ישראל ישראל מומר קרינא ביה
קלף א אחד עבד משוחרר: קסלקא דעתך לקבל
עליו עול מצות ורמינהו במה דברים אמורים בנר אבכל בעבד משוחרר אין
צריך לקבל אמר רב ששת לא קשיא הא ר"ש בן אלעזר הא רבנן דתנאי
ובבבחה את אביה ואת אמה וגו' בד"א שלא קבלה עליה אבל קבלה עליה
מטבילה ומוותר בה מיד ר"ש בן אלעזר אוכר אע"פ שלא קבלה עליה
כופה ומטבילה לשם שפחות וחזור ומטבילה לשם שחרור ומשחררה
ומותר

לא רוב טובה. לפי שזר הרע ממור אחריו כדאמר' צמס' סוכה
(דף נ"ג): ושמה מוחז דעמן עליהו וימטרו: ואין מרבין עליו. דברים
לאיים עליו שיפרוש: לזין. חמיות נצר שלא נפרעת המילה
כהלכתא: ומודיעין אותו מקלם מלוו. להמחא ע"י טבילה הוא כנכס
לכלל גירות הלך נשעת טבילה מילה
צריך לקבל עליו עול מצות: אחד גר
ואחד עבד משוחרר. לקמן פירש
למאי הלכתא אקשיננה: ובמקום שנדה
טובלת. כדכרעיס סאה: שם גר ועבד
משוחרר טובלן. ואע"פ שאין טבילתו
משום טומאה וטרה כשאר טבילות:
חוצץ בנר ועבד משוחרר ובנדה.
לבעלה. ואע"פ שאין טבילתו לענין
מגע טהרות כשאר טבילות: דאי
פריש. שלא יתגיר: נפרוש. ולא
איכפת לן: דלמר מר קשיש גרים
לישראל כספחת דכתיב ונלוה הגר
עליהם ונספחו על בית יעקב. לשון
ספחת שאומין מעשים הראשונים
ולומדים ישראל מהם או סומכין עליהם
כאסיר והמר: ומודיעין אותו עון
לקט שכחה ופאה. שלא יאמרו
עניים הללו הליקטין פלח שדה
גזליים הם ועומד עליהם והורגם
כדנייהם שני נח חוהרה על הגזל
(כ"ג ד' דף נ"ו). וזוהרנן זו היא
מיתתן ללא בעו התראה לפיכך בן
נח נהרג על פחות משה פרוטה
דעבד כוכביס קפיד על דבר מועט
ולגבי ישראל הוא מחילה: ולא ניתן
להשבון. אינו בחורה אלא נהרג
דגבי ישראל כתיב והשיב את הגולה
אשר גזל (ויקרא ה) אכל בני נח
אמרין כנסהדרין (דף נ"ח): אזהרתן
זו היא מיתתן ויזון שעבר על אחת
מ' מצוות נהרג: לינאח אחרנא
מודיעים אותו עון לקט שכחה ופאה.
הואיל וכן מקפידים על הממונ כ"כ
כדאמר דנהרג על פחות משה
פרוטה מודיעין אותו עון לקט כ"י
שמה יחזור בו מלהתגיר. ולשון זה
עיקר דאי משום טעמא קמא מלי
לשון עון לקט שכחה ופאה
יודיעוהו (א) שילקטו עניים נדהו:
אסיר לן יחוד. להשייחוד עם אשת
איש: ב' קברים. אחד לנסקליס
ולגשרים שהרשינו בעבירות חמורות
ואחד להרגיס ולעמקוס שאין מיתתן
חמורה ואינם רשעים כל כך: הערר
שורה גבוהה שסביב הגד וממנה הוא
משפט למעלה ולמטה: רוב טובה.
של אותה שורה ולא תמוא רוב
היקיפה: ואין אוכל בתרומה. אם
כהן הוא דכהן עלל אסור בתרומה
כדאמר לקמן בפרק הערלס: מרוו מסה.
מכדין את חולי המכה כמו מטרל
רוח לאילני נמכסת תענית (דף נ"ג):
דאי הדר ביה. לדקמתו ואח"כ קדש
בת ישראל מקודשת ואריכה נט
דישראל מומר (קידושיו קידושין
דישראל (ה) הוא: קס"ד. דהאי דלקסי
שחורז של עבד לגירות טובלת כוכביס
לקבל קאמר נשעת טבילה שחרור
העבד צריך להדיעו מקצת מצות: אכל
עבד אין לרין לקבל. נשעת
שחרור לשם שפחות ומוותר

גליון הש"ס

נ"ב קדוש גרים לישראל
כספחת ונמנכים פירש
הל י"ב מהל' א"ב אהא
כנענ נרעה:

הגהות הב"ח

(א) י"ב קדוש גרים לישראל
כספחת ונמנכים פירש
הל י"ב מהל' א"ב אהא
כנענ נרעה:

מוסף רש"י

דאי פריש נפרוש.
שם לא תמוז כי
יחור רוח א"ה קשים
גרים לישראל כספחת.
שלים והימים נמנכים
והרגלים אלל נמנכים
אלל ולומדים מן משהי
(קדושין ע' וכו' וכו' קמח
ק"א: לו: שאין בקאין
במלך ומכילי פירשנו
ישור שמה למדי ישראל
ממשקין חפי מדי הוק.
יש אומר שיש ישראל
טריס זה נהג ולא מילת
היא שלא נפרט ככל
הגרים. דלמתינ כמ"ל
טריס (א): מהל' לל
אחד משפחל שם אילת
אלף נשבת אלסי אשת
כרמות. סעלן נמנכה זה
נהג. אלמא לא נפרט
על גרים נהג י"ב בן
נח נהרג על פחות
משה פרוטה. בן נח
שגול את ישראל פחות
משה פרוטה. אע"ג דבני
ישראל לוי ממנה הוא
דחמלי עליה בני עבד
כוכביס ממנה הוא הוא
וכן על גבוה על הגזל
(ש"ה). וזוהרנן
סעלן זו היא מיתתן
ואין לרין התראה וי"ז
ש"ה. וישמעלין ר' יוחנן
דעבירי לא מחיל אפילו
לפחות משה פרוטה והו
גזל לדידהו: וירושין כ"ב.
ולא יחור להשחית. דבני
ישראל כתיב והשיב את
הגולה. אכל כעבירי לא
כתיב השנה הלך בין
שעבר הברג ויחי מלמס
(ש"ה). ולא חמיס לדידהו
למאי הלכתא דהא מחיל
עליה וי"ז ע"ה. אמר לה
אסיר לן כ"י. שחמור
דבריה של רות אחת למד
מה שחמרה לא נעמי ורוח
א"ה. תחום שבת. אלל
חק תחום שבת (ש"ה).
אסיר לן יחוד. להשייחוד

ובל דבר שחוצץ כבבבחה בו
ובנדה. מימה דלענין הכשר
מקוה פשיטא ליה שאין לחלק בין נדה
לבעלה ובין טהרות דקאמר במקום
שנדה טובלת ולענין חליה תלי נדה
בטבילה טומאה וטרה וי"ל דחליה
דאיכא מילי טובא דלא הוי אלל
מדרבנן כגון רינו ואיני מקפיד או
מעטו ומקפיד אלטרין לאשמעינן
דחליה דרבנן נמי אין לחלק בין
לבעלה לטהרות ואיכא מילי דחליה
דלמר בפ' תראה דנדה (דף ס"ו). ושם
ה"מ לטהרות אכל לבעלה לא והיינו
ספק חליה הא דלא דליה חליה אפילו
דרבנן לא קבלי לבעלה יומר
מלטהרות ובקונטרס לא גרס ליה
נמכסת נדה משום הא דהכא:
קשים גרים לישראל (א) כספחת.
לפי שאין בקאין נדקדקו
מצות ישראל למדין ממששים ונמס'
נדה (דף י"ג): ושם פירש בקונטרס
עוד לשון אחר משום דכל ישראל
גרמים זה היה יוסקה דנפקא אלו
עלמריס (טוטה דף ל'): משמע שלא הוי
ערבין על הגרים דלא חשיב הם
ערבות של ערב רב ועוד י"ל דקשים
גרים לישראל לפי שמתערבין בהם
ואין שכינה שורה אלל על משפחות
המיוחסות כשירשאל וי"מ לפי
שזימור החוהרו ישראל על הגרים
ואין יכולין להסיר (מאונקטין ב): אלל

קביר סס וכו' שילי אשה (ש"ה). מפקדינן שש מוות וי"ג מצות עמך עמי
אסיר לן יחוד (ש"ה). ואינו אוכל בתרומה. אם כן הוא, דילפינן בימות (ב). שפול אסור בתרומה (ש"ה). רוב גבורה. לא
מינל רוב העטרה דקמי' מתי' רוב היקפה אלל אפילו רוב טובה נמקוס אחד (ש"ה). אע"ג דאין רוב היקפס. לקמן ש"ה.
דמיא מרוו מבה. מחוקות ומגלות ככל המכה. וחזרו מיטרה רוח לאילני נמנכים (ש"ה). קמח ע"ה. גר צריך שלשה.
שחלסי סנקקן לי להטילי ולהדיעו מקצת מצות קלות ומשחררה (קידושין כ"ב).

שחרור דמשה טבול לשם עבדות שייך במלות דכתיב (דברים ה) למען יתע עבדך ואתמן ועוד דגמרי' (הגהות דף ז) לה לה מאשה: אלא
קבלה עליה. להתגיר: כופה ומטבילה לשם שפחות. לכל טבילות עבדים על כהן היא: ומשחררה. ומטבילה לשם שחרור כע"כ: ומוותר

קביר סס וכו' שילי אשה (ש"ה). מפקדינן שש מוות וי"ג מצות עמך עמי
אסיר לן יחוד (ש"ה). ואינו אוכל בתרומה. אם כן הוא, דילפינן בימות (ב). שפול אסור בתרומה (ש"ה). רוב גבורה. לא
מינל רוב העטרה דקמי' מתי' רוב היקפה אלל אפילו רוב טובה נמקוס אחד (ש"ה). אע"ג דאין רוב היקפס. לקמן ש"ה.
דמיא מרוו מבה. מחוקות ומגלות ככל המכה. וחזרו מיטרה רוח לאילני נמנכים (ש"ה). קמח ע"ה. גר צריך שלשה.
שחלסי סנקקן לי להטילי ולהדיעו מקצת מצות קלות ומשחררה (קידושין כ"ב).

קביר סס וכו' שילי אשה (ש"ה). מפקדינן שש מוות וי"ג מצות עמך עמי
אסיר לן יחוד (ש"ה). ואינו אוכל בתרומה. אם כן הוא, דילפינן בימות (ב). שפול אסור בתרומה (ש"ה). רוב גבורה. לא
מינל רוב העטרה דקמי' מתי' רוב היקפה אלל אפילו רוב טובה נמקוס אחד (ש"ה). אע"ג דאין רוב היקפס. לקמן ש"ה.
דמיא מרוו מבה. מחוקות ומגלות ככל המכה. וחזרו מיטרה רוח לאילני נמנכים (ש"ה). קמח ע"ה. גר צריך שלשה.
שחלסי סנקקן לי להטילי ולהדיעו מקצת מצות קלות ומשחררה (קידושין כ"ב).

קביר סס וכו' שילי אשה (ש"ה). מפקדינן שש מוות וי"ג מצות עמך עמי
אסיר לן יחוד (ש"ה). ואינו אוכל בתרומה. אם כן הוא, דילפינן בימות (ב). שפול אסור בתרומה (ש"ה). רוב גבורה. לא
מינל רוב העטרה דקמי' מתי' רוב היקפה אלל אפילו רוב טובה נמקוס אחד (ש"ה). אע"ג דאין רוב היקפס. לקמן ש"ה.
דמיא מרוו מבה. מחוקות ומגלות ככל המכה. וחזרו מיטרה רוח לאילני נמנכים (ש"ה). קמח ע"ה. גר צריך שלשה.
שחלסי סנקקן לי להטילי ולהדיעו מקצת מצות קלות ומשחררה (קידושין כ"ב).